ISO14001:2015

Thai Version

Environmental Management System -EMS

ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

Qtimeconsult

เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร

“ข้อกำหนด, การประยุกต์ใช้ และ

Internal Auditor

ISO14001:2015

ID Line: qtime-consult
Tel: 02 965 5181 Fax: 02 965 5182
Visit our website: www.qtimeconsult.com

Prepared for ISO14001:2015 Requirements Training Only

ISO14001:2015 Environmental Management Systems — EMS

1.ขอบเขต (Scope)

มาตรฐานสากลฉบับนี้ได้ระบุถึงข้อกำหนดสำหรับระบบการบริหารสิ่งแวดล้อมให้องค์กรใช้เพื่อได้มาซึ่งสมรรถนะสิ่งแวดล้อม มาตรฐานสากลฉบับนี้มีเจตนาเพื่อให้ใช้สำหรับองค์กรที่หาวิธีการจัดการกับความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมของตนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนเสาหลักด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน

มาตรฐานสากลฉบับนี้ช่วยให้องค์กรบรรลุผลที่ต้องการจากระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมซึ่งให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม, องค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความสอดคล้องต่อนโยบายสิ่งแวดล้อมขององค์กร, ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างรวมถึง

- เพิ่มประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อม
- การทำให้บรรลุผลตามพันธสัญญาที่ต้องทำให้สอดคล้อง
- บรรลุวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

Qtimeconsult

มาตรฐานสากลฉบับนี้ใช้ได้กับทุกองค์กร ทุกขนาด ชนิด และ ลักษณะ และประยุกต์ใช้กับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (environmental aspects) ของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการที่องค์กรพิจารณาว่าสามารถควบคุมได้หรือสามารถผลักดันได้โดยการพิจารณามุมมองของ วัฏจักรชีวิต (life cycle perspective). มาตรฐานสากลฉบับนี้ไม่ได้ระบุเกณฑ์สมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ

มาตรฐานนานาชาติ นี้สามารถนาไปใช้ได้ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ การกล่าวอ้างการสอดคล้องตามมาตรฐานสากลฉบับนี้อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถยอมรับได้เว้นแต่ข้อกำหนดทั้งหมดได้ควบรวมกับระบบการบริหารสิ่งแวดล้อมและทำให้บรรลุผล โดยไม่มีการละเว้น

2. การอ้างอิง (Normative references)

There are no normative references.

3. คำศัพท์นิยาม (Terms and definitions)

For the purposes of this document, the following terms and definitions apply.

3.1 คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรและความเป็นผู้นำ

3.1.1 ระบบการจัดการ (Management System)

องค์ประกอบขององค์กร (3.1.4) ที่สัมพันธ์กันหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อนำไปกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ (3.2.5) และกระบวนการ (3.3.5) เพื่อให้บรรลุต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

หมายเหตุ 1 ระบบการบริหารงานสามารถเป็นระบบเดียวหรือหลายระบบ (ตัวอย่าง การบริหารคุณภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

หมายเหตุ 2 องค์ประกอบของระบบการจัดการงานจัดตั้งโครงสร้างขององค์กรบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบการวางแผนการดำเนินการนโยบาย การวางแผน และ กระบวนการ การประเมินสมรรถนะและการปรับปรุง

หมายเหตุ 3 ขอบข่ายของระบบการบริหารงานสามารถครอบคลุมทั้งองค์กรระบุเจาะจงสำหรับบางหน่วยงานหรือแผนกโดยเฉพาะในองค์กรหรือกลุ่มของกิจกรรม

3.1.2 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management System)

ส่วนหนึ่งของระบบการจัดการขององค์กร (3.1.1) ที่ใช้เพื่อจัดการประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ (3.2.2) การสอดคล้องต่อพันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม (3.2.9) และ ดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส (3.2.11)

3.1.3 นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy)

ความตั้งใจโดยรวม และทิศทางขององค์กร (3.1.4) ที่เกี่ยวข้องสมรรถนะทางด้านสิ่งแวดล้อม (3.4.11) ที่ซึ่งได้ถูกกำหนดอย่างเป็นทางการโดยผู้บริหารสูงสุด (3.1.5) ขององค์กร

3.1.4 องค์กร (organization)

บุคคลหรือกลุ่มของบุคคลซึ่งมีหน้าที่ของตนเองโดยการกำหนดความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ต่อกันเพื่อทำให้บรรลุต่อวัตถุประสงค์ (3.2.5)

หมายเหตุ 1 โดยหลักการ องค์กรในที่นี้อาจรวมถึง แต่ไม่ได้จำกัด ผู้ค้าขาย บริษัท กลุ่มบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้ประกอบการ สมาคม นิติบุคคล หน่วยงานรัฐ สถาบัน มูลนิธิความร่วมมือ หรือส่วนหนึ่งหรือสิ่งต่างๆเหล่านี้รวมกัน โดยอาจจะเป็นหรือไม่เป็นความร่วมมือกัน ภาครัฐหรือภาคเอกชน

3.1.5 ผู้บริหารสูงสุด (Top Management)

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งสั่งการและควบคุมองค์กร (3.1.4) ในระดับสูงสุด

หมายเหตุ 1 ผู้บริหารสูงสุดมีอำนาจในการมอบอำนาจหน้าที่และจัดสรรทรัพยากรภายในองค์กร

หมายเหตุ 2 ในกรณีที่ขอบข่ายของระบบบริหารงาน (3.1.1) ครอบคลุมเฉพาะบางส่วนขององค์กร ดังนั้นผู้บริหารสูงสุดหมายถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สั่งการและควบคุมองค์กรในส่วนนั้น

3.1.6 ผู้มีส่วนได้เสีย (Interested Party)

บุคคลหรือองค์กร (3.1.4) ที่สามารถทำให้เกิดผลกระทบหรือได้รับผลกระทบหรือเชื่อว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจหรือกิจกรรม ตัวอย่าง ลูกค้า ชุมชน ผู้ขาย ภาครัฐ องค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ นักลงทุน พนักงาน

หมายเหตุ 1: " เชื่อว่าตัวเองได้รับผลกระทบ" หมายถึงการรับรู้ที่ทราบต่อองค์กร

Qtimeconsult

3.2 คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน

3.2.1 สิ่งแวดล้อม (Environmental)

สิ่งที่อยู่รอบๆองค์กรนั้นๆ (3.1.4) ที่ได้ดาเนินการอยู่รวมไปถึงอากาศ น้ำ พื้นดิน ทรัพยากรธรรมชาติ พืช สัตว์ มนุษย์ และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆที่กล่าวมานี้

หมายเหตุ1 : สิ่งที่อยู่รอบๆองค์กรอาจขยายจากภายในองค์กร สู่พื้นที่ท้องถิ่น ภูมิภาค และระบบของโลก

หมายเหตุ 2 : สิ่งที่อยู่รอบๆนี้ อาจระบุด้วยคาว่า ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ สภาพภูมิอากาศ หรือ คุณลักษณะอื่นๆ

3.2.2 ประเด็นสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspect)

องค์ประกอบของกิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์หรือบริการขององค์กร(3.1.4) ที่สามารถมีผลต่อสิ่งแวดล้อม (3.2.1)

หมายเหตุ 1 : ประเด็นสิ่งแวดล้อมสามารถเป็นสาเหตุต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (3.2.4) ประเด็นส่งแวดล้อมที่มีนัยยะ เป็นหนึ่งที่มีหรือสามารถมีผลกระทบต่อหนึ่งผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมหรือมากกว่า

หมายเหตุ 2 ; ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยยะ องค์กรสามารถพิจารณาโดยใช้เกณฑ์โดยเกณฑ์หนึ่งหรือหลายเกณฑ์ก็ได้

Qtimeconsult

3.2.3 สภาพสิ่งแวดล้อม

สถานะหรือคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อม (3.2.1) ที่ได้รับพิจาณาที่จุดใดจุดหนึ่งในเวลานั้น

3.2.4 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (environmental impact)

การเปลี่ยนแปลงใดๆ ต่อสิ่งแวดล้อม (3.2.1) ไม่ว่าจะเป็นด้านผลเสียหรือมีประโยชน์ ทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งเป็นผลมาจากประเด็นสิ่งแวดล้อม (3.2.2) ขององค์กร (3.1.4)

3.2.5 วัตถุประสงค์ (objective)

ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ

หมายเหตุ 1 วัตถุประสงค์อาจเป็นกลยุทธ์ ยุทธวิธี หรือ การดำเนินการ

หมายเหตุ 2 วัตถุประสงค์สามารถเกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ (เช่น การเงิน สุขภาพและความปลอดภัย และเป้าประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม) และสามารถประยุกต์ใช้ได้ในระดับต่างๆ (เช่น กลยุทธ์ ทั่วทั้งองค์กร โครงการ ผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการ (3.3.5)

หมายเหตุ 3 วัตถุประสงค์อาจแสดงได้ในวิธีการอื่นๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ จุดประสงค์ เกณฑ์การดำเนินการ วัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อม (3.2.6) หรืออาจจะใช้คำอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกัน (เช่น จุดมุ่งหมาย เป้าประสงค์ หรือเป้าหมาย)

3.2.6 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ (3.2.5) ที่ตั้งโดยองค์กร (3.1.4) สอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม (3.1.3)

3.2.7 การป้องกันมลพิษ (Prevention of pollution)

การใช้กระบวนการ (3.3.5) การปฏิบัติ การเทคนิค วัสดุอุปกรณ์ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือ พลังงาน เพื่อหลีกเลี่ยง ลดหรือควบคุม (โดยการแยกหรือการรวม) การเกิดขึ้น การระบายหรือทิ้งมูลสารประเภทต่างๆ หรือของเสีย เพื่อที่จะลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้านลบ (3.2.4)

หมายเหตุ1 : การป้องกันมลพิษสามารถรวมถึงการลดและกำจัดแหล่งกำเนิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตภัณฑ์หรือบริการการใช้ทรัพยากรวัตถุดิบและพลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพการใช้ซ้ำการนากลับมาใช้ใหม่การปรับปรุงและการบำบัด

3.2.8 ข้อกำหนด (requirement)

ความต้องการและความคาดหวังที่ได้ระบุไว้หรือเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปหรือข้อปฏิบัติตามหลักกฎหมาย

Qtimeconsult

หมายเหตุ 1 “เป็นสิ่งที่รู้กันโดยทั่วไป” หมายถึงเป็นธรรมเนียมปฏิบัติหรือแนวปฏิบัติโดยทั่วไปสำหรับองค์กร (3.1.4) และผู้มีส่วนได้เสีย (3.1.6) ว่าความต้องการหรือความคาดหวังจะเป็นไปตามนั้น

หมายเหตุ 2 ข้อกำหนดที่กำหนดไว้คือสิ่งที่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนเช่นการระบุไว้ในเอกสารสารสนเทศ (3.3.2)

หมายเหตุ 3 ข้อกำหนดที่นอกเหนือจากกฎหมายจะเป็นข้อบังคับ เมื่อองค์กรตัดสินใจที่จะกระทำให้สอดคล้อง

3.2.9 พันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม (Compliance obligations (preferred term))

ข้อกำหนดกฎหมาย หรือ ข้อกำหนดอื่นๆ (บังคับถือปฏิบัติ)

ข้อกำหนดกฎหมาย (3.2.8) ที่ซึ่งองค์กร (3.1.4) ต้องกระทาให้สอดคล้อง และ ข้อกำหนดอื่นๆที่องค์กรต้องหรือเลือกที่จะปฏิบัติให้สอดคล้อง

หมายเหตุ1 พันธกิจที่ต้องปฏิบัติตามเกี่ยวข้องกับระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม 3.1.2

หมายเหตุ 2 พันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม สามารถมาจากข้อกำหนดภาคบังคับและมาตรฐานอุตสาหกรรม , การเกี่ยวพันธ์สัญญาว่าจ้าง, แนวปฏิบัติ และ ข้อตกลงกับกลุ่มชุมชนหรือองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ

3.2.10 ความเสี่ยง (risk)

ผลกระทบของความไม่แน่นอน

หมายเหตุ 1 ผลกระทบคือการเบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่คาดหวังไว้ -ทั้งที่ดีหรือไม่ดี

หมายเหตุ 2 ความไม่แน่นอน ที่ได้ระบุ แม้ว่าบางส่วน ของข้อบกพร่องสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับ ความเข้าใจหรือความรู้ สถานการณ์ ผลกระทบที่ตามมา หรือโอกาสการเกิด

หมายเหตุ 3 ความเสี่ยงมักจะแบ่งแยกโดยอ้างอิงถึงเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น (Guide 73:2009ข้อ 3.5.1.3) และผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมา (Guide 73 ข้อ 3.6.1.3) หรือสองอย่างนี้รวมกัน

หมายเหตุ 4 ความเสี่ยงมักจะแสดงออกในรูปของผลรวมของผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ (รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์กับโอกาสที่จะเกิดขึ้น (Guide 73:2009ข้อ 3.6.1.1)

3.2.11 ความเสี่ยงและโอกาส

ผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้น(ความเสี่ยงหรืออันตราย) และ ผลกระทบด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น (โอกาส)

3.3 Terms related to support and operation

Qtimeconsult

3.3.1 ความสามารถ (competence)

การประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ

3.3.2 เอกสารสารสนเทศ (documented information)

สารสนเทศที่ได้รับการควบคุมและรักษาไว้โดยองค์กร(3.1.4)รวมทั้งสื่อที่ใช้เก็บสารสนเทศดังกล่าว

หมายเหตุ 1 เอกสารสารสนเทศอาจจะอยู่ในรูปแบบและสื่อใดๆก็ได้

หมายเหตุ 2 เอกสารสารสนเทศสามารถอ้างอิงถึง

- ระบบการบริหารงานสิ่งแวดล้อม (3.1.2) รวมทั้งกระบวนการ (3.3.5) ที่เกี่ยวข้อง
- สารสนเทศที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้สำหรับการดำเนินการขององค์กร (อาจเรียกว่าเป็นเอกสาร)
- หลักฐานจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (อาจเรียกว่าเป็นบันทึก)

3.3.3 วัฏจักรชีวิต(Life cycle)

วงจรต่อเนื่อง และ ปฏิสัมพันธ์ของขั้นตอนระบบผลิตภัณฑ์(หรือบริการ) จากการซื้อวัตถุดิบ หรือจาก ทรัพยากรธรรมชาติ จนถึงการสิ้นสุด

หมายเหตุ 1 ขั้นตอนวัฏจักรชีวิต ประกอบด้วย การทำให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบ การออกแบบ การผลิต การขนส่งการ/ส่งมอบ การใช้ การบำบัดขั้นสุดท้าย และ การทำลาย

3.3.4 การให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน (outsource)

การทำข้อตกลงกับองค์กรภายนอก (3.1.4) เพื่อให้ดำเนินการในบางส่วนของกิจกรรมหรือกระบวนการ (3.3.5)

หมายเหตุ 1 องค์กรภายนอกจะอยู่ภายนอกขอบข่ายของระบบการบริหาร (3.1.1) อย่างไรก็ตามกิจกรรมหรือกระบวนการที่มอบให้องค์กรภายนอกดำเนินการแทนจะยังคงอยู่ในขอบข่ายของระบบ

3.3.5 กระบวนการ (process)

กลุ่มของกิจกรรมที่สัมพันธ์หรือที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

หมายเหตุ 1 กระบวนการสามารถเป็นเอกสารหรือไม่ก็ได้

3.4 การตรวจประเมิน (audit)

กระบวนการที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ เป็นอิสระ และเป็นลายลักษณ์อักษร (3.3.5) เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการตรวจประเมิน (audit evidence) และการตรวจประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อตัดสินระดับการบรรลุผลตามเป้าหมายของเกณฑ์การตรวจประเมิน (audit criteria)

หมายเหตุ 1 การตรวจติดตามภายในกระทำโดยองค์หรือ บุคคลภายนอกที่ดำเนินการ

หมายเหตุ 2 การตรวจติดตามสามารถตรวจรวม (รวมมากกว่า 2 ระบบการจัดการ)

หมายเหตุ 3 ความเป็นอิสระสามารถแสดงออกได้โดย การปลอดความรับผิดชอบในงานที่ตรวจ หรือไม่ลำเอียง และผลประโยชน์ทับซ้อน

Qtimeconsult

หมายเหตุ 4 “หลักฐานการตรวจ” ประกอบด้วย บันทึก ถ้อยความ ของความเป็นจริง หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับเกณฑ์การตรวจ และสามารถทวนสอบได้ และ “เกณฑ์การตรวจ” คือ ชุดของนโยบาย ระเบียบปฏิบัติ หรือข้อกำหนด (3.2.8) ที่ใช้เพื่ออ้างอิงในการทวนสอบกับ หลักฐานการตรวจ ซึ่ง ได้นิยามใน ISO 19011:2011, 3.3 และ 3.2

3.4.2 ความสอดคล้อง (conformity)

การบรรลุผลตามข้อกำหนด (3.2.8)

3.4.3 ความไม่สอดคล้อง (nonconformity)

การไม่บรรลุผลตามข้อกำหนด (3.2.8)

หมายเหตุ1 การไม่สอดคล้องเกี่ยวข้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานสากลฉบับนี้และข้อกำหนดเพิ่มเติมจากระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (3.1.2) ที่ซึ่งองค์กร (3.1.4) จัดทำขึ้น

3.4.4 การปฏิบัติการแก้ไข (corrective action)

การปฏิบัติการเพื่อขจัดสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด(3.4.3) และป้องกันการเกิดซ้ำ

หมายเหตุ 1 อาจมีมากกว่าหนึ่งสาเหตุสำหรับสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด

3.4.5 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (continual improvement)

กระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มสมรรถนะ (3.12)

หมายเหตุ1 การเพิ่มสมรรถนะเกี่ยวข้องกับการใช้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (3.1.2) เพื่อทำให้ได้มาซึ่งสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (3.4.11) ตามนโยบายสิ่งแวดล้อม (3.1.3) ขององค์กร (3.1.3)

หมายเหตุ2 กิจกรรมไม่จำเป็นต้องทำทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง หรือ โดยไม่หยุดพัก

3.4.6 ประสิทธิผล

การดำเนินกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งกำหนดและวางแผนผลลัพธ์ที่จะบรรลุไว้ก่อน

3.4.7 ดัชนีชี้วัด (indicator)

ตัวแทนที่วัดได้ ของสภาพหรือสถานะของการดำเนินงาน การบริหาร หรือ สภาพการณ์

[SOURCE: ISO 14031:2013, 3.15]

3.4.8 การเฝ้าระวัง (monitoring)

การค้นหาสถานภาพของระบบ กระบวนการ (3.26) หรือกิจกรรม

หมายเหตุ 1 การค้นหาสถานภาพอาจจำเป็นต้องใช้การตรวจสอบ การเฝ้าดู หรือการสังเกตอย่างจริงจัง

Qtimeconsult

3.4.9 การวัด (measurement)

กระบวนการ (3.3.5) เพื่อพิจารณาค่า

3.4.10 สมรรถนะ (performance)

ผลที่วัดได้

หมายเหตุ1 สมรรถนะสามารถเกี่ยวกับทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

หมายเหตุ2 สมรรถนะสามารถเกี่ยวกับการจัดการกับกิจกรรม, กระบวนการ(3.3.5) ผลิตภัณฑ์(รวมบริการ) ระบบ หรือ องค์กร (3.1.4)

3.4.11 สมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental performance)

สมรรถนะ(3.4.10) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม (3.2.2)

หมายเหตุ1 สำหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (3.1.2) ผลสามารถวัดเทียบกับ นโยบายสิ่งแวดล้อม (3.1.3) ขององค์กร (3.1.4) วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม (3.2.6) หรือ เกณฑ์อื่นๆ หรือใช้ดัชนีวัด (3.4.7)

4. บริบทขององค์กร (Context of the Organization)

4.1 ความเข้าใจองค์กรและบริบทขององค์กร(Understanding the organization and Its context)

องค์กรต้องพิจารณากำหนดประเด็นภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ขององค์กรและผลกระทบต่อความสามารถขององค์กรในการบรรลุผลลัพธ์ตามผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการจากระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ประเด็นเหล่านี้ต้องรวมถึงสภาพแวดล้อมที่กำลังได้รับผลจากองค์กร หรือ มีความสามารถในการส่งผลกระทบต่อองค์กร

4.2 ความเข้าใจถึงความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

(Understanding the needs and expectations of interested parties)

องค์กรต้องทำการพิจารณากำหนด:

a) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
b) ความจำเป็นและความคาดหวังที่เกี่ยวข้อง (เช่น ข้อกำหนด) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
c) โดยความจำเป็นและความคาดหวังนั้น จะแปลเปลี่ยนเป็นพันธสัญญาที่ต้องทำให้สอดคล้อง

4.3 การพิจารณากำหนดขอบข่ายระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม

(Determining the scope of the environmental management system)

Qtimeconsult

องค์กรต้องพิจารณากำหนดขอบเขตและการประยุกต์ใช้ระบบการบริหารสิ่งแวดล้อมเพื่อจัดตั้งขอบข่ายของระบบการจัดการ ในการกำหนดขอบข่าย องค์กรต้องพิจารณา:

a) ประเด็นภายนอกและภายใน ตามข้อ 4.1
b) พันธสัญญาที่ต้องทำให้สอดคล้อง ตามข้อ 4.2
c) หน่วยงานขององค์กร ฟังชั่น ขอบเขตทางกายภาพ
a) กิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ
b) อำนาจตามหน้าที่ และความสามารถในการควบคุมและการมีส่วนผลักดัน

เมื่อได้มีการกำหนดขอบข่าย กิจกรรมทั้งหมด ผลิตภัณฑ์และบริการ ขององค์กรภายในขอบข่ายจำเป็นต้องรวมอยู่ภายในระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม

ขอบข่ายต้องได้รับการธำรงรักษาในรูปแบบสารสนเทศที่เป็นเอกสาร และพร้อมจะมีให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.4 ระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม (Environmental management system)

เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ รวมถึงการทำให้ได้มาซึ่งสมรรถนะสิ่งแวดล้อม องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ ธำรงรักษา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม รวมถึงกระบวนการจำเป็นและปฏิสัมพันธ์ของกระบวนการนั้น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานสากลฉบับนี้

องค์กรต้องพิจารณา ความรู้ที่ได้จาก 4.1 และ 4.2 เมื่อจัดทำและธำรงรักษา ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม

5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

5.1 ความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่น (Leadership and commitment)

ผู้บริหารสูงสุดต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม โดย :

a) เป็นผู้มีภาระรับผิดชอบต่อประสิทธิผลของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
b) มั่นใจว่านโยบายและวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมได้มีกำหนดขึ้น และ สอดรับ (compatible) กันกับทิศทางกลยุทธ์และ บริบทขององค์กร
c) มั่นใจว่ามีการบูรณาการข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมกับกระบวนการทางธุรกิจขององค์กร
d) มั่นใจว่ามีการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเพียงพอ
e) สื่อสารให้เข้าใจถึงความสำคัญของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิผลและการสอดคล้องตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
f) มั่นใจว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
g) กำกับและสนับสนุนบุคลากร เพื่อให้มีส่วนสร้างระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิผล
h) ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
i) สนับสนุนบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ให้ได้แสดงความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นในการประยุกต์ใช้มาตรฐานดังกล่าวในงานที่รับผิดชอบ

Qtimeconsult

คำว่า “ธุรกิจ” ในมาตรฐานนี้ ให้มีความหมายกว้างๆว่าหมายถึงกิจกรรมหลักต่างๆ ที่ทาให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์

5.2 นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental policy)

ผู้บริหารสูงสุดต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติใช้ และธำรงรักษานโยบายสิ่งแวดล้อม ที่ซึ่ง อยู่ในขอบเขตที่กำหนดในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

a) เหมาะสมกับจุดประสงค์ขององค์กรและบริบทขององค์กร รวมถึง ลักษณะ ขนาด และ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ
a) ให้กรอบสำหรับการกำหนดและทบทวนวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อม
b) รวมถึงความมุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อม รวมถึงการป้องกันมลพิษ และ ความมุ่งมั่นเฉพาะอื่นๆที่เกี่ยวข้องในบริบทองค์กร
c) เหมาะสมกับจุดประสงค์ขององค์กรและบริบทขององค์กร รวมถึง ลักษณะ ขนาด และ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ
b) ให้กรอบสำหรับการกำหนดและทบทวนวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อม
d) รวมถึงความมุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อม รวมถึงการป้องกันมลพิษ และ ความมุ่งมั่นเฉพาะอื่นๆที่เกี่ยวข้องในบริบทองค์กร

หมายเหตุ ความมุ่งมั่นเฉพาะอื่นๆเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม สามารถรวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การบรรเทาและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และการปกป้องรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ

1. รวมถึงความมุ่งมั่นในการบรรลุผลต่อพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม
2. รวมถึงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้มาซึ่งสมรรถนะสิ่งแวดล้อม

นโยบายสิ่งแวดล้อมต้อง

- ได้รับการธำรงรักษาเป็นเอกสารสารสนเทศ
- ได้รับการสื่อสารในองค์กร

e) เหมาะสมกับจุดประสงค์ขององค์กรและบริบทขององค์กร รวมถึง ลักษณะ ขนาด และ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ

c) ให้กรอบสำหรับการกำหนดและทบทวนวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อม

d) รวมถึงความมุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อม รวมถึงการป้องกันมลพิษ และ ความมุ่งมั่นเฉพาะอื่นๆที่เกี่ยวข้องในบริบทองค์กร พร้อมเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสีย

5.3 บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ในองค์กร

(Organizational roles, responsibilities and authorities)

Qtimeconsult

ผู้บริหารสูงสุดต้องมอบหมายความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่เพื่อ:

a) มั่นใจว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานสากลนี้

ผู้บริหารสูงสุดต้องมั่นใจว่า ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่สำหรับบทบาทหน้าที่ต่างๆ ได้มีการมอบหมาย และสื่อสารเป็นที่เข้าใจในองค์กร รายงานสมรรถนะของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม ต่อผู้บริหารสูงสูด

6. การวางแผน (Planning)

6.1 การปฏิบัติการเพื่อดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส

(Actions to address risks and opportunities)

6.1.1 ทั่วไป (General)

องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ และธำรงรักษา ซึ่งกระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน 6.1.1 ถึง 6.1.4

เมื่อทำการวางแผนสำหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมองค์กรต้องพิจารณา:

- ประเด็นที่อ้างอิงจากข้อ 4.1
- ข้อกำหนดอ้างอิงจากข้อ 4.2
- ขอบข่ายระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

และพิจารณาความเสี่ยงและโอกาส ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม (ดู 6.1.2) พันธกรณีที่ต้อง

รับประกันว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ

- ป้องกัน หรือ ลด ผลกระทบด้านลบ รวมถึงสภาวะสิ่งแวดล้อมภายนอกที่อาจเกิดมีผลกับองค์กร
- บรรลุผลการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

Qtimeconsult

ภายในขอบข่ายระบบจัดการสิ่งแวดล้อม องค์กรต้องพิจารณากำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ที่อาจเกิด รวมถึงที่ซึ่งสามารถเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

องค์กรต้องธำรงรักษาเอกสารสารสนเทศ สำหรับ

- ความเสี่ยงและโอกาสที่จำเป็น ต้องได้รับการดำเนินการ
- กระบวนการที่จำเป็นตาม 6.1.1 ถึง 6.1.4 ด้วยขอบเขตที่จำเป็นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่า จะได้มีการกระทำตามที่ได้วางแผน

ปฏิบัติตาม (ดู 6.1.3) ประเด็นและข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุจาก 4.1 และ 4.2 ที่จำเป็นต้องระบุเพื่อ

6.1.2 ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม

ภายในขอบข่ายที่ระบุไว้ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม องค์กรต้องพิจารณากำหนดประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ ที่สามารถควบคุม และสามารถมีอิทธิพล และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณามุมมองวัฏจักรชีวิต

เมื่อทำการพิจารณาประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม องค์กรต้องคำนึงถึง

a) การเปลี่ยนแปลง รวมถึงแผน หรือ การพัฒนาใหม่ และใหม่ หรือปรับเปลี่ยนกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และ บริการ

b) สภาวะผิดปกติ และสถานการณ์ฉุกเฉินที่แลเห็นล่วงหน้าอย่างสมเหตุสมผล

องค์กรต้องพิจารณากำหนดประเด็นปัญหาที่มีหรือสามารถมีผลกระทบสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ เช่น ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ โดยใช้เกณฑ์ที่จัดทำ

องค์กรต้องสื่อสารประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ระหว่างระดับและฟังชั่นขององค์กรตามความเหมาะสม

องค์กรต้องธำรงรักษาเอกสารสารสนเทศสำหรับ

- ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง
- เกณฑ์ที่ใช้เพื่อการพิจารณาประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ
- ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ

หมายเหตุ ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญอาจส่งผลต่อความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องไม่ว่ามีผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (ภัยคุกคาม) หรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นประโยชน์ (โอกาส)

Qtimeconsult

6.1.3 พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม Compliance obligations

องค์กรต้อง

a) พิจารณากำหนดและเข้าถึงพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

b) พิจารณากำหนดวิธีการในการประยุกต์ใช้พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามกับองค์กร

c) นำเอาพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามไปเมื่อจัดทำนำไปปฏิบัติ ธำรงรักษา และ ปรับปรุงระบบการบริหารสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

องค์กรต้องธำรงรักษาเอกสารสารสนเทศซึ่งพันธสัญญาที่ต้องปฏิบัติตาม

หมายเหตุ พันธสัญญาที่ต้องปฏิบัติตามสามารถส่งผลต่อความเสี่ยงและโอกาสขององค์กร

6.1.4 การวางแผนปฏิบัติการ (Planning action)

องค์กรต้องวางแผน

a) เพื่อดำเนินการกับ

1) ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ

2) พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม

3) ความเสี่ยงและโอกาสที่ได้ระบุใน 6.1.1

b) วิธีการ

1) บูรณาการและนาไปปฏิบัติในกระบวนการของระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม (ดูข้อ 6.2, ข้อ 7, ข้อ 8 และ 9.1) หรือ กระบวนการทางธุรกิจอื่นๆ
2) ประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมที่ได้กระทำ (ดู 9.1)

เมื่อทำการวางแผนปฏิบัติการ องค์กรต้องพิจารณา ทางเลือกของเทคโนโลยีและการเงิน ข้อกำหนดในการปฏิบัติงาน และ ข้อกำหนดทางด้านธุรกิจ

6.2 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และการวางแผนเพื่อให้บรรลุ

(Environmental Objectives and planning to achieve them)

6.2.1 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental objectives)

องค์กรต้องจัดทำวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมตามสายงานและระดับ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญขององค์กรและพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม และการพิจารณาถึงความเสี่ยงและโอกาส

วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมต้อง

a) สอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม
b) สามารถวัดได้ (หากเป็นไปได้)
c) ได้รับการเฝ้าระวัง
d) ได้รับการสื่อสาร
e) ได้รับการปรับปรุงตามความเหมาะสม

องค์กรต้องธำรงรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

Qtimeconsult

6.2.2 การวางแผนกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

(Planning actions to achieve environmental objectives)

เมื่อวางแผนวิธีการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดานสิ่งแวดล้อมองค์กรต้องกำหนด

a) อะไรที่จะทำ
b) ทรัพยากรอะไรที่ต้องการ
c) ใครเป็นคนรับผิดชอบ
d) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
e) วิธีการประเมินผล รวมถึงดัชนีชี้วัดสำหรับการเฝ้าระวัง ความคืบหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมที่วัดได้ (ดู9.1.1)

องค์กรต้องพิจารณาวิธีการในการทำให้กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมให้สามารถควบรวมในกระบวนการทางธุรกิจขององค์กร

7. สนับสนุน (Support)

7.1 ทรัพยากร (Resources)

องค์กรต้องพิจารณากำหนดและให้ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดทำ การนำไปปฏิบัติ ธำรงรักษา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องซึ่งระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

7.2 ความสามารถ (Competence)

องค์กรต้อง

a) กำหนดความสารถที่จำเป็นสำหรับบุคลากรที่ทำงานภายใต้การควบคุม ที่ซึ่งมีผลต่อสมรถนะด้านสิ่งแวดล้อมและความสามารถบรรลุพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามโดยสมบูรณ์

b) กำหนดการอบรมที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมและระบบการบริหาร

c) เมื่อสามารถประยุกต์ใช้ได้ ดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งความสามารถที่จำเป็น และประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมที่ได้กระทำ

หมายเหตุ การดำเนินการที่สามารถประยุกต์ใช้ ตัวอย่างเช่นการให้ฝึกอบรม หรือ การมอบหมายงานกับพนักงานปัจจุบัน หรือการว่าจ้าง หรือทำสัญญากับผู้ที่มีความสามารถ

Qtimeconsult

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อเป็นหลักฐานของความสามารถ

7.3 ความตระหนัก (Awareness)

องค์กรต้องทำให้มั่นใจว่าบุคคลากรที่ทำงานภายใต้การควบคุมขององค์กรมีความตระหนักถึงนโยบายสิ่งแวดล้อม

a) ประเด็นปัญหาที่สิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ และผลกระทบที่มีอยู่หรือที่อาจจะเกิด ที่เกี่ยวข้องกับงานเขา

b) การมีส่วนร่วมของเขาต่อประสิทธิผลของระบบของการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงประโยชน์ของการได้มาซึ่งสมรรถนะสิ่งแวดล้อม

c) ผลกระทบของการไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการไม่บรรลุผลสมบูรณ์ต่อพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม

7.4 การสื่อสาร (Communication)

7.4.1 ทั่วไป (General)

องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติและธำรงรักษากระบวนการที่จำเป็น สำหรับการสื่อสารภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึง

a) อะไรที่จะสื่อสาร
b) สื่อสารเมื่อไหร่
c) สื่อสารกับใคร
d) สื่อสารอย่างไร

เมื่อจัดทากระบวนการสื่อสาร องค์กรต้อง

- คำนึงถึงพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม
- ให้มั่นใจว่าสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมที่สื่อสารมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และเชื่อถือได้

องค์กรต้องตอบสนองต่อการสื่อสารที่เกี่ยวข้องในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศเป็นหลักฐานของการสื่อสาร ตามความเหมาะสม

7.4.2 การสื่อสารภายในประเทศ (Internal Communication)

องค์กรต้อง

a) ทำการสื่อสารภายในที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามระดับและหน้าที่ต่างๆขององค์กร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามความเหมาะสม
b) ให้มั่นใจว่ากระบวนการสื่อสารทำให้บุคลากรที่ทำงานภายใต้องค์กรมีส่วนส่วนร่วมในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

Qtimeconsult

7.4.3 การสื่อสารภายนอก (External communication)

องค์กรต้องสื่อสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมกับภายนอก ตามกระบวนการสื่อสารขององค์กรที่ได้สร้างขึ้น และตามการกำหนดตาม พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้อง

7.5 เอกสาร สารสนเทศ (Documented information)

7.5.1 ทั่วไป (General)

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรต้องรวมถึง

a) เอกสารสารสนเทศที่กำหนดโดยมาตรฐานนานาชาตินี้
b) เอกสารสารสนเทศ ที่พิจารณาโดยองค์กรว่าจาเป็นสำหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิผล

หมายเหตุ ขอบเขตของเอกสารสารสนเทศสาหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอาจแตกต่างระหว่างองค์กร เนื่องจาก

- ขนาดขององค์กรและประเภทของกิจกรรม

- กระบวนการ สินค้าผลิตภัณฑ์ และบริการ
- ความจำเป็นในการแสดงการสอดคล้องกับพันธกรณี
- ความซับซ้อนของกระบวนการ และปฏิสัมพันธ์
- ความสามารถของบุคลากรที่ทำงานภายใต้องค์กร

7.5.2 การจัดทำและทำให้ทันสมัย (Creating and updating)

เมื่อทำการจัดทำและทำการปรับปรุงข้อมูลเอกสาร องค์กรต้องมั่นใจถึงความเหมาะสม

a) การชี้บ่ง และคำอธิบาย (เช่นชื่อเอกสาร วันที่ ผู้กำหนด หรือหมายเลขอ้างอิง)
b) รูปแบบ (เช่นภาษา รุ่นซอฟท์แวร์ กราฟิก) และสื่อ (เช่นกระดาษ อิเล็กทรอนิกส์)
c) ทบทวนและอนุมัติ ตามความเหมาะสมและเพียงพอ

7.5.3 การควบคุม เอกสารสารสนเทศ (Control of documented information)

เอกสารสารสนเทศที่จำเป็นโดยระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และโดย มาตรฐานนานาชาตินี้ ต้องได้รับการควบคุมเพื่อให้มั่นใจว่า

a) มีพร้อม และเหมาะสำหรับการใช้งาน ที่ไหนและเมื่อไหร่ เมื่อจำเป็น
b) ได้รับการป้องกันอย่างพอเพียง (เช่น การสูญเสียความลับ นำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม หรือขาดความสมบูรณ์)

Qtimeconsult

สำหรับการควบคุมเอกสารสารสนเทศ องค์กรต้องดำเนินการกับกิจกรรมต่อไปนี้ ที่ปฏิบัติได้

- การแจกจ่าย การเข้าถึง การเรียกหา และ การใช้
- การจัดเก็บและการเก็บรักษา รวมถึงการเก็บรักษาให้อ่านออกได้ชัดเจน
- ควบคุมการเปลี่ยนแปลง (เช่นควบคุมเวอร์ชัน)
- ระยะเวลาจัดเก็บ และการกำจัด

เอกสารสารสนเทศจากภายนอกที่กำหนดโดยองค์กรว่า จำเป็นสำหรับการวางแผนและการดำเนินงานของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการชี้บ่ง ตามความเหมาะสมและควบคุม หมายเหตุ การเข้าถึง หมายถึงโดยนัย การตัดสินใจเกี่ยวกับสิทธิ์ในการอ่านเอกสารสารสนเทศเท่านั้น หรืออนุญาตและให้อำนาจในการอ่านและปรับเปลี่ยนเอกสารข้อมูลข่าวสาร

8. การดำเนินการ (Operation)

8.1 การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ (Operational planning and control)

องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ ควบคุมและธำรงรักษา กระบวนการที่จำเป็นให้บรรลุข้อกำหนดระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม และการนำกิจกรรมตามที่ได้ระบุใน 6.1 และ 6.2 ไปปฏิบัติโดย

- จัดทำเกณฑ์การปฏิบัติงานสำหรับกระบวนการ
- ทำการควบคุมกระบวนการ ตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน

หมายเหตุ การควบคุมสามารถรวมถึงการควบคุมทางวิศวกรรมและขั้นตอนปฏิบัติ การควบคุมสามารถนำมาใช้ตามลำดับชั้น (เช่นกำจัด การทดแทน การบริหารจัดการ) และสามารถใช้อย่างเอกเทศ หรือใช้ร่วมกัน

องค์กรต้องควบคุมการเปลี่ยนแปลงตามแผน และการทบทวนผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้ตั้งใจ กระทำกิจกรรมเพื่อลดผลข้างเคียงด้านลบใด ๆ ตามความจำเป็น

องค์กรจะให้แน่ใจว่าการให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน ได้รับการควบคุมหรือมีอิทธิพล ชนิดและระดับของการควบคุมหรือการมีอิทธิพลที่จะใช้กับกระบวนการเหล่านี้ ต้องได้รับการระบุไว้ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

Qtimeconsult

เพื่อสอดคล้องกับมุมองวงจรวัฏจักรชีวิต องค์กรต้อง:

a) จัดการควบคุมตามความเหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่า ข้อกำหนดสิ่งแวดล้อมได้ถูกระบุในการออกแบบและพัฒนากระบวนการพัฒนาสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคำนึงถึงแต่ละขั้นตอนของวงจรวัฏจักรชีวิต
b) พิจารณาข้อกำหนดสิ่งแวดล้อมสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์และบริการ ตามความเหมาะสม
c) สื่อสารข้อกำหนดสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ให้บริการภายนอก รวมถึงผู้รับเหมา
d) พิจารณาความจำเป็นเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งหรือส่งมอบ การใช้ การบำบัดเมื่อสิ้นสุดชีวิต และการจัดการเศษซากของผลิตภัณฑ์และบริการ

องค์กรต้องธำรงรักษาเอกสารสารสนเทศในขอบเขตที่จำเป็นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่ากระบวนการได้ดำเนินการตามแผน

8.2 การเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน

(Emergency preparedness and response)

องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ และธำรงรักษา กระบวนการที่จำเป็นในการเตรียมการ และ ตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิด ตามระบุใน 6.1.1

องค์กรต้อง :

a) เตรียมการสำหรับการตอบสนองโดยการวางแผนกิจกรรมเพื่อป้องกันหรือบรรเทาผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมจากสถานการณ์ฉุกเฉิน
b) ตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นจริง
c) ดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่เหมาะสมกับขนาดของเหตุฉุกเฉินและผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิด
d) ทดสอบแผนการตอบสนองเป็นระยะๆ หากเป็นไปได้
e) ทบทวนและปรับเปลี่ยนกระบวนการและแผนตอบสนอง เป็นระยะๆ โดยเฉพาะหลังการเกิดเหตุฉุกเฉินหรือการทดสอบ
f) ให้สารสนเทศและการอบรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเตรียมความพร้อมและตอบสนอง ตามความเหมาะสมกับผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงบุคลากรที่ทำงานภายใต้การควบคุม

องค์กรต้องธำรงรักษาเอกสารสารสนเทศ ในขอบเขตที่จำเป็นเพื่อให้มีความเชื่อมั่นว่ากระบวนการได้ดำเนินการตามแผน

9. การประเมินสมรรถนะ (Performance evaluation)

Qtimeconsult

9.1 การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และ การประเมิน

9.1.1 ทั่วไป

องค์กรต้องเฝ้าระวัง วัด วิเคราะห์ และ ประเมิน สมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม
องค์กรต้องกำหนด

a) สิ่งที่จำเป็นต้องวัดและเฝ้าระวัง
b) วิธีการสำหรับการเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมินที่สามารถปฏิบัติได้เพื่อให้มั่นใจถึงความถูกต้องของผลลัพธ์
c) เกณฑ์ที่ซึ่งองค์กรใช้ในการประเมินสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้ตัวชี้บ่งที่เหมาะสม
d) เมื่อใดที่ต้องดำเนินการวัดและเฝ้าระวัง
e) เมื่อใดที่ผลการเฝ้าระวังและการวัดต้องได้รับการวิเคราะห์และการประเมินผล

องค์กรต้องมั่นใจว่าเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการการเฝ้าระวังและตรวจวัดเป็นเครื่องมือที่ได้รับการสอบเทียบหรือได้รับการทวนสอบ และได้รับการธำรงรักษาตามความเหมาะสม

องค์กรต้องประเมินสมรรถนะการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และประสิทธิผลของระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม

องค์กรต้องสื่อสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ตามที่ระบุในกระบวนการสื่อสารและตามความจำเป็นจากพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม

องค์กรต้องเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อเป็นหลักฐานการการเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมินผล

9.1.2 การประเมินการสอดคล้อง

องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ และธำรงรักษา กระบวนการที่จำเป็นเพื่อประเมินการบรรลุผลตามพันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม

องค์กรต้อง :

a) พิจารณากำหนดความถี่ที่ใช้ในการประเมินการสอดคล้อง
b) ประเมินการสอดคล้องและดำเนินกิจกรรม ถ้าจำเป็น
c) ธำรงรักษาความรู้และความเข้าใจในสถานการณ์สอดคล้อง

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศเพื่อเป็นหลักฐานของการประเมินผลลัพธ์ของพันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม

9.2 การตรวจประเมินภายใน (Internal Audit)

9.2.1 ทั่วไป (General)

องค์กรต้องต้องดำเนินการตรวจสอบภายในตามช่วงเวลาที่วางแผนไว้เพื่อให้สารสนเทศของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมว่า

Qtimeconsult

a) สอดคล้องต่อ
   - ข้อกำหนดขององค์กรสำหรับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
   - ข้อกำหนดมาตรฐานนานาชาติฉบับนี้
b) มีการนำไปปฏิบัติและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิผล

9.2.2 โปรแกรมการประเมินภายใน (Internal audit programme)

องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ และ ธำรงรักษา โปรแกรมการตรวจติดตามภายใน รวมถึงความถี่ วิธีการ ความรับผิดชอบ ข้อกำหนดการวางแผน และการรายงานการตรวจประเมินภายใน

เมื่อจัดทำโปรแกรมการตรวจประเมินภายใน องค์กรต้องคำนึงถึงความสำคัญของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อองค์กรและผลของการตรวจประเมินก่อนหน้านี้

องค์กรต้อง :

a) ระบุหลักเกณฑ์การตรวจประเมินและขอบข่ายการตรวจประเมินแต่ละครั้ง
b) เลือกผู้ตรวจประเมิน และทำการตรวจประเมินเพื่อให้แน่ใจกระบวนการตรวจประเมินมีความความเที่ยงธรรมและไม่เอนเอียง

c) ทำให้แน่ใจว่าผลการตรวจประเมินได้รายงานสู่ระดับจัดการที่เกี่ยวข้อง

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศ เป็นหลักฐานของการปฏิบัติตามโปรแกรมการตรวจประเมินและผลการตรวจประเมิน

9.3 การทบทวนฝ่ายบริหาร (Management Review)

ผู้บริหารระดับสูงต้องทำการทบทวนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร ตามแผนที่ได้วางแผนไว้ เพื่อให้มั่นใจการเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ความเพียงพอ และการมีประสิทธิผล

การทบทวนฝ่ายบริหาร ต้องพิจารณาถึง

a) สถานะของการดำเนินการจากทบทวนก่อนหน้า
b) การเปลี่ยนแปลงใน
   - ประเด็นภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
   - ความจำเป็นและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงพันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม
   - ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ
   - ความเสี่ยงและโอกาส
c) ขอบเขตที่วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมได้บรรลุ
d) สารสนเทศด้านสมรรถนะสิ่งแวดล้อมขององค์กร รวมทั้งแนวโน้ม
   - สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและดำเนินการแก้ไข
   - ผลการเฝ้าระวังและการวัด
   - การบรรลุผลกับพันธกิจที่ต้องปฏิบัติตาม
   - ผลการตรวจประเมิน
e) ความเพียงพอของทรัพยากร
f) การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอก รวมถึงคำร้องเรียน
g) โอกาสสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

Qtimeconsult

ผลลัพธ์ของการทบทวนฝ่ายบริหารต้องรวมถึง

- ผลสรุปที่เกี่ยวกับความเหมาะสม เพียงพอ และประสิทธิผลของระบบจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับโอกาสการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- การตัดสินใจเกี่ยวกับความจำเป็นใดๆในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงทรัพยากร
- การดำเนินกิจกรรม ถ้าจำเป็น เมื่อวัตถุประสงค์ไม่บรรลุ
- โอกาสในการปรับปรุงการควบรวมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมกับกระบวนการทางธุรกิจอื่นๆ ถ้าจำเป็น
- สิ่งที่เกี่ยวของใด ๆ กับทิศทางกลยุทธ์ขององค์กร

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศไว้เป็นหลักฐานของผลลัพธ์จากการทบทวนฝ่ายบริหาร

10. การปรับปรุง (Improvement)

10.1 ทั่วไป (General)

องค์กรต้องพิจารณากำหนดโอกาสสำหรับการปรับปรุง (ดู 9.1, 9.2, และ 9.3) และดำเนินกิจกรรมที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

10.2 สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและกิจกรรมการแก้ไข

(Nonconformity and corrective action)

เมื่อเกิดสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์กรต้อง

a) ตอบสนองต่อสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและเท่าที่สามารถได้
   1) ทำกิจกรรมเพื่อควบคุมและแก้ไข
   2) ดำเนินการกับผลที่ตามมา รวมถึงการเยียวยาผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านลบ
b) ประเมินความจำเป็นสำหรับกิจกรรมเพื่อกำจัดสาเหตุของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำ หรือเกิดขึ้นที่อื่นๆ โดย
   1) ทบทวนสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
   2) พิจารณาสาเหตุของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
   3) พิจารณาว่ามีสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่คล้ายคลึงกันอยู่ หรืออาจมีโอกาสเกิด
c) ดำเนินการแก้ไขที่จำเป็น
d) ทบทวนประสิทธิผลของการดำเนินการแก้ไขที่ได้กระทำ
e) ทำการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม ถ้าจำเป็น

การดำเนินการแก้ไขต้องเหมาะสมกับความสำคัญของผลกระทบของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่เกิด รวมถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศไว้เป็นหลักฐานของ

- ลักษณะของสิ่งทีไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการดำเนินการใด ๆ ต่อมา
- ผลของการดำเนินการแก้ไขใดๆ

10.3 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual improvement)

องค์กรต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของความเหมาะสม เพียงพอ และประสิทธิผลของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม

Qtimeconsult